

የኮቪድ-19 ወቅታዊ መረጃ

በዓለም አቀፍ ደረጃ የኮሮና ቫይረስ በሽታ (ኮቪድ -19) ስርጭት

- በዓለም የጤና ድርጅት ሪፖርት መሰረት እስከ የካቲት 27/2012 ይህ መረጃ እስከ ተጠናክረበት ጊዜ ድረስ በዓለም አቀፍ ደረጃ በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች ቁጥር ዘጠና ሰባት ሺ ዘጠኝ መቶ ዘጠና ሶስት (97,993) ሲሆን ሶስት ሺህ ሶስት መቶ ሰማንያ አንድ (3,381) ሰዎች በቫይረሱ ምክንያት ህይወታቸው አልፏል።
- በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች ያሏቸው መሆኑን አዲስ ሪፖርት ያደረጉትን ደቡብ አፍሪካ፣ ፓላስታይን፣ ዩጎዝላቪያን ጨምሮ ሰባ ዘጠኝ (87) ሀገራት ውስጥ ሪፖርት ተደርጓል።

በሀገር ዓቀፍ ደረጃ በመካሄድ ላይ ያለ የዝግጅት ሁኔታ

ከባለፈው ጋዜጣዊ መግለጫ ማለትም ከየካቲት 24 ቀን 2012 ጀምሮ ይህ መረጃ እስከ ተጠናክረበት ጊዜ ድረስ ያሉ አዲስ መረጃዎች

- በሁሉም ወደ ሀገር መግቢያ ጣቢያዎች አስራ አራት ሺ አንድ መቶ አርባ (14,140) በሙቀት መለያ (ኢቦላና ኮቪድ-19 በማጣመር) አልፏል።
- በቦሌ አውሮፕላን ማረፊያ በ7ቱ መግቢያዎች አስራ አራት ሺህ ሶስት መቶ ሃምሳ (14,350) በላይ የሚሆኑ መንገደኞች በሙቀት ልዩታዎ ያለፉ ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ሶስት መቶ ሰማንያ ሁለት (382) በሽታውን ሪፖርት ካደረጉ ሃገራት የመጡ ናቸው።
- በሽታውን ሪፖርት ከተደረገባቸው አገራት የመጡ ተጓዦች የጤና መረጃ ቅጽ ከመሙላታቸው በተጨማሪ ባሉበት ቦታ ለ14 ቀናት በስልክ የሚደረግ የጤና ክትትል ተደርጎላቸው ያጠናቀቁ ዘጠና ሶስት (93) ሲሆኑ በአጠቃላይ ስምንት መቶ ሀምሳ አምስት (855) ክትትል ተደርጎላቸው ያጠናቀቁ ናቸው። በአሁኑ ሰዓት ዘጠኝ መቶ አስር (910) የሚሆኑት ደግሞ የጤና ክትትል ላይ ይገኛሉ።
- ከየካቲት 24 ቀን 2012 ጀምሮ ስምንት (8) አዳዲስ ጭምጭምታዎች ለኢንስቲትዩቱ የድንገተኛ የሕብረተሰብ ጤና አደጋዎች ምላሽ ማስተባበሪያ ማዕከል (Public Health Emergency Operation Center) የደረሱ ሲሆን በሁሉም ጥቆማዎች ላይ ማጣራት ስራ ተደርጎ ሁለት (2) ታካሚዎች የበሽታው ተመሳሳይ ምልክት በማሳየታቸው በለይቶ ማቆያ ክትትል እየተደረገላቸው ይገኛል። ከተጠርጣሪዎቹ አንደኛዋ የጉዞ ታሪክ የነበራት ሲሆን ሁለተኛው ተጠርጣሪ ግን የጉዞ ታሪክ ባይኖረውም በሽታውን ሪፖርት ካደረጉ ሀገራት የመጣ ሰው ጋር ንክኪ የነበረው መሆኑ ታውቋል። የላብራቶሪ ምርመራ ውጤታቸው እንደደረሰ የምናሳውቅ ይሆናል።
- ከጥር 15 ጀምሮ እስካሁን ድረስ ሃያ ሰባት (27) የበሽታው ተመሳሳይ ምልክቶች በማሳየታቸው እና በሽታውን ሪፖርት ያደረጉ አገራት የጉዞ ታሪክ የነበራቸው ስለሆነ በተለያዩ ጊዜ በለይቶ መቆያ ማእከል እንዲቆዩ ተደርጎ የላብራቶሪ ምርመራ

ውጤታቸው ከቫይረሱ ነጻ መሆናቸው በመረጋገጡ ወደ ሕብረተሰቡ እንዲቀላቀሉ ተደርጓል።

በመካሄድ ላይ ያሉ ዋና ዋና ተግባራት

የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎችና የማብቃት ስራዎች በፌዴራል እና በክልሎች ተጠናክሮ እንደቀጠለ የሚገኝ ሲሆን ፤

- ከሀገር መከላከያ ሚኒስቴር ከማዕከላዊ ዕዝ፤ ከምስራቅ፤ ከምዕራብ ፤ከሰሜንና ከደቡብ ዕዝ ለተገኙ አመራሮች፤ ከአየር ሀይል፤ ከፌዴራል ፖሊስ ፤ከፌዴራል ፖሊስ ሆስፒታል እና አዲስ አበባ ከሚገኙ የመከላከያ ሆስፒታሎች አመራሮች የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎች እየተሰጡ ይገኛሉ፤
- ከ 35 በላይ ለሚሆኑ የፈጣን ምላሽ ሰጪ የሀኪሞች ቡድን አባላት የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎች እየተሰጡ ይገኛሉ፤
- በምድር ኬላዎች ላይ እና በዓለም ዓቀፍ አየር መንገዶች የሚደረጉ የልዩታ ስራዎች እንደቀጠሉ ናቸው፤
- ከቻይና በተጨማሪ ከኮሪያ፣ ጃፓን፣ ከኢራን እስላማዊ ሪፐብሊክ እና ጣሊያን የሚመጡ ተጓጉሮችን የልዩታ እና የህክምና ቅጽ በማስሞላት ክትትል ማድረግ ቀጥሏል
- በተለያዩ የክልል ከተሞች ፣ የአየር መንገዶች እና የድንበር ኬላዎች የሚገኙ የልዩታ እና የመቆያ ቦታዎች የቫይረሱን መከላከያ የሚሆኑ ግብአቶች ለማሟላት የሚሰሩ ስራዎች በመሰራት ላይ ይገኛሉ
- በሽታው ቢከሰት በሚል የተለያዩ ባለድርሻ አካላት ያሉበት ቴብል ቶፕ ልምምድ ተደርጓል፤
- የተለያዩ ግንዛቤ የሚፈጥሩ መልዕክቶችን በመቅረጽ ለሕብረተሰቡ ግንዛቤ መፍጠሪያ ስራዎች እንደቀጠሉ ናቸው፤
- በቦሌ አውሮፕላን ማረፊያ ለሚሰሩ ሁሉም አካላት የሚሰጡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎች እንደቀጠሉ ናቸው።

ሕብረተሰቡ ከዚህ በፊት ማንኛውንም በሽታ ለመከላከል ሲጠቀምባቸው የነበረውን የበሽታ መከላከያ መንገዶች ችላ ሳይል አጠናክሮ እንዲቀጥል እንመክራለን። ማለትም

- የእጅ ንጽህና በውሃ እና ሳሙና አዘውትሮ መታጠብ
- ለእጅ ንጽህና መጠበቂያ የሚሰሩ አልኮል ነክ ምርቶችን አዘውትሮ መጠቀም
- ባልታጠበ እጅ አይን፣ አፍንጫ እና አፍን አለመንካት
- ቫይረሱን ሪፖርት ከተደረገባቸው አገሮች የመጡ ተጓጉሮች ሆነው የበሽታውን ምልክት ከሚያሰዩ ሰዎች ጋር ንክኪ አለማድረግ በተጨማሪም ከ 1-2 ሜትር ርቀት መጠበቅ
- ስለበሽታው በቂ መረጃ በማግኘት መተግበር ይገኙበታል።

የኮቪድ-19 በሽታ አሳሳቢ ደረጃ በደረሰበት በዚህ ጊዜ በተለይም ማኛውም ህመም ያለባችሁ ተጓጉሮች በሽታው ሪፖርት ወደ አደረጉ አገራት የምታደርጓቸውን ጉዞዎች ወይም በተለያዩ ዘርፎች በሽታው ካለባቸው ሀገራት ወደ ሀገር ውስጥ እዲገቡ የምታደርጉ አካላት ጉዞውን እንድታዘገዩ ቢቻል እንድታቋርጡ ይመከራል። ማንኛውም ተጓጉሮች በምትሄዱበት ሀገራት ሁሉ ተገቢውን ጥንቃቄ እንድታደርጉ እናሳስባለን።

የኮሮና ቫይረስ በሽታ (ኮቪድ-19) ካለባቸው አገሮች የመጡ ከሆነ

- በአገራችን መግቢያ እና መውጫ ቦታዎች የሚደረገውን የልዩታ አገልግሎት ማግኘትዎን ያረጋግጡ
- ስለነበርዎት ጉዞ የተሟላ እና ትክክለኛ መረጃ እንዲሁም በሀገር ውስጥ ስለሚጠቀሙት አድራሻ መስጠቱን አይዘንጉ
- እራስዎን ከሌሎች ሰዎች እና ከቤተሰብ አባላት ለ14 ቀናት በማግለል ጤናዎን ይከታተሉ!
- በየዕለቱ የጤናዎትን ሁኔታ ለመከታተል ለሚደውሉ ባለሙያዎች ትክክለኛ መረጃ በመስጠት ይተባበሩ!
- ትኩሳት፣ ሳልና የመተንፈስ ችግር ካጋጠመዎት ላስቸኳይ የህክምና እርዳታ 8335 ይደውሉ፤
- በሚያስሉበት እና በሚያስነጥሱበት ጊዜ አፍና አፍንጫዎትን ክንድዎን በማጠፍ ወይም በሶፍት ይሸፍኑ፤ እጅዎን በሳሙናና በውሃ ይታጠቡ!

ትኩረት መደረግ ያለባቸው ጉዳዮች

- የኮሮና ቫይረስ በሽታ ነጭ ጥቁር የቆዳ ቀለም ሳይለይ ሁሉንም የሰው ዘር የሚያጠቃ በሽታ ነው።
- አስከፊ የተረጋገጠ መድሐኒት ወይም ክትባት የሌለው በመሆኑ ሕብረተሰቡ ይህንን በመረዳት እና የጥንቃቄ መንገዶችን በማወቅ እንዲሁም በመተግበር በሽታውን መከላከል ይኖርበታል።
- በተጨማሪም ሕብረተሰቡ በሀገራችን እስከ አሁን በቫይረሱ መያዙ የተረጋገጠ ሰው አለመኖሩን አውቆ ሳይዘናጋ የበለጠ ጥንቃቄ ኢንዱያደርን ኢንስቲትዩቱ ያሳስባል።
- በሽታውን ሪፖርት ካደረጉ ሀገራት የሚመጡ ሰዎች አራሳቸን ለ 14 ቀን በመለየት በበሽታው አለመያዛቸውን ሲያረጋግጡ ወደ ሕብረተሰቡ እንዲቀለቀሉ እንመክራለን

ለተጨማሪ መረጃ በነፃ የስልክ መስመር 8335 ወይም በመደበኛ የስልክ ቁጥር 0118276796 ወይም በኢሜል አድራሻችን ephieoc@gmail.com በመጠቀም ማግኘት ይቻላል።

የኢትዮጵያ የሕብረተሰብ ጤና ኢንስቲትዩት

የካቲት 27/2012